

Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 30 "Біологічні активи"

**Наказ Міністерства фінансів України
від 18 листопада 2005 року N 790**

**Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
5 грудня 2005 р. за N 1456/11736**

Із змінами і доповненнями, внесеними
наказами Міністерства фінансів України
від 11 грудня 2006 року N 1176,
від 18 березня 2011 року N 372,
від 9 грудня 2011 року N 1591

Відповідно до статті 6 Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" **НАКАЗУЮ**:

1. Затвердити Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 "Біологічні активи", схвалене Методологічною радою з бухгалтерського обліку при Міністерстві фінансів України, що додається.
2. Управлінню методології бухгалтерського обліку (Пархоменко В. М.) забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
3. Департаменту забезпечення діяльності Міністра (патронатна служба) (Марненко І. І.) після державної реєстрації цього наказу забезпечити його опублікування в засобах масової інформації.
4. Зазначене Положення (стандарт) 30 набирає чинності з 01.01.2007.
5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Регурецького В. В.

Міністр

В. М. Пинзеник

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом Міністерства фінансів України
від 18 листопада 2005 р. N 790

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
5 грудня 2005 р. за N 1456/11736

Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 "Біологічні активи"

Загальні положення

1. Це Положення (стандарт) 30 визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про біологічні активи і про одержані в процесі їх біологічних перетворень додаткові біологічні активи й сільськогосподарську продукцію та розкриття інформації про них у фінансовій звітності.

2. Норми Положення (стандарту) 30 застосовуються підприємствами, організаціями та іншими юридичними особами (далі - підприємства) усіх форм власності (крім банків, бюджетних установ та підприємств, які відповідно до законодавства складають фінансову звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності) щодо сільськогосподарської діяльності.

(пункт 2 із змінами, внесеними згідно з наказом
Міністерства фінансів України від 09.12.2011 р. N 1591)

3. Положення (стандарт) 30 не поширюється на:

- 3.1. Сільськогосподарську продукцію, що зберігається після її первісного визнання.
- 3.2. Продукти переробки сільськогосподарської продукції.
- 3.3. Біологічні активи, не пов'язані із сільськогосподарською діяльністю.

Приклади біологічних активів і сільськогосподарської продукції наведені в додатку до Положення (стандарту) 30.

4. Терміни, що використовуються у положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку, мають таке значення:

Біологічний актив - тварина або рослина, яка в процесі біологічних перетворень здатна давати сільськогосподарську продукцію та/або додаткові біологічні активи, а також приносити в інший спосіб економічні вигоди.

Біологічні перетворення - процес якісних і кількісних змін біологічних активів.

Витрати на місці продажу - витрати, пов'язані з продажем біологічних активів і сільськогосподарської продукції на активному ринку, зокрема комісійні винагороди продавцям, брокерам, непрямі податки, що сплачуються при реалізації продукції.

Група біологічних активів - сукупність подібних за характеристиками, призначенням та умовами вирощування тварин або рослин.

Довгострокові біологічні активи - усі біологічні активи, які не є поточними біологічними активами.

Додаткові біологічні активи - біологічні активи, одержані в процесі біологічних перетворень.

Поточні біологічні активи - біологічні активи, здатні давати сільськогосподарську продукцію та/або додаткові біологічні активи, приносити в інший спосіб економічні вигоди протягом періоду, що не перевищує 12 місяців, а також тварини на вирощуванні та відгодівлі.

Сільськогосподарська продукція - актив, одержаний в результаті відокремлення від біологічного активу, призначений для продажу, переробки або внутрішньогосподарського споживання.

Сільськогосподарська діяльність - процес управління біологічними перетвореннями з метою отримання сільськогосподарської продукції та/або додаткових біологічних активів.

Визнання та оцінка біологічних активів

5. Біологічний актив та/або сільськогосподарська продукція визнаються активом, якщо існує імовірність отримання підприємством у майбутньому економічних вигод, пов'язаних з їх використанням, та їх вартість може бути достовірно визначена.

6. Об'єктом бухгалтерського обліку є окремий вид біологічних активів або їх група.

7. Придбаний (одержаний) біологічний актив зараховується на баланс підприємства за первісною вартістю, яка визначається відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби" або Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 "Запаси".

8. Первісна вартість безоплатно одержаних біологічних активів дорівнює їх справедливій вартості з урахуванням витрат, безпосередньо пов'язаних з доведенням їх до стану, у якому вони придатні для використання із запланованою метою.

Первісною вартістю біологічних активів, що одержані як внесок до статутного капіталу підприємства, визнається погоджена засновниками (учасниками) підприємства їх справедлива вартість з урахуванням витрат, безпосередньо пов'язаних з доведенням їх до стану, у якому вони придатні для використання із запланованою метою.

9. Додаткові біологічні активи при первісному визнанні оцінюються за справедливою вартістю, зменшеною на очікувані витрати на місці продажу або за виробничою собівартістю відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 "Витрати". Первісне визнання додаткових біологічних активів відображається у тому звітному періоді, у якому вони відокремлені від біологічного активу.

(пункт 9 із змінами, внесеними згідно з наказами
Міністерства фінансів України від 18.03.2011 р. N 372,
від 09.12.2011 р. N 1591)

10. Біологічні активи відображаються на дату проміжного і річного балансу за справедливою вартістю, зменшеною на очікувані витрати на місці продажу, крім випадків, передбачених пунктом 11 Положення (стандарту) 30.

(пункт 10 із змінами, внесеними згідно з наказом
Міністерства фінансів України від 18.03.2011 р. N 372)

11. Довгострокові біологічні активи, справедливую вартість яких на дату балансу достовірно визначити неможливо або якщо підприємство є платником податку на прибуток, можуть визнаватися та відображатися за первісною вартістю з урахуванням суми їх зносу і втрат від зменшення корисності. Оцінка та амортизація таких довгострокових біологічних активів здійснюється відповідно до положень (стандартів) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби" та 28 "Зменшення корисності активів".

Поточні біологічні активи та додаткові біологічні активи, справедливую вартість яких на дату балансу достовірно визначити неможливо або якщо підприємство є платником податку на прибуток, можуть визнаватися та відображатися за первісною вартістю, крім поточних біологічних активів рослинництва, які визнаються і відображаються як незавершене

виробництво. Оцінка таких поточних біологічних активів здійснюється відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 "Запаси".

Біологічні активи, справедливу вартість яких на дату балансу достовірно визначити неможливо, оцінюються за первісною вартістю до періоду, у якому можливо визначити їх справедливу вартість.

(пункт 11 із змінами, внесеними згідно з наказом
Міністерства фінансів України від 11.12.2006 р. N 1176,
у редакції наказу Міністерства
фінансів України від 18.03.2011 р. N 372)

12. Сільськогосподарська продукція при її первісному визнанні оцінюється за справедливою вартістю, зменшеною на очікувані витрати на місці продажу або за виробничою собівартістю відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 "Витрати". Первісне визнання сільськогосподарської продукції відображається у тому звітному періоді, у якому вона відокремлена від біологічного активу.

(абзац перший пункту 12 із змінами, внесеними згідно з
наказами Міністерства фінансів України від 18.03.2011 р. N 372,
від 09.12.2011 р. N 1591)

Сільськогосподарську продукцію після її первісного визнання оцінюють та відображають відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 "Запаси".

13. Визначення справедливої вартості біологічних активів і сільськогосподарської продукції ґрунтується на цінах активного ринку.

За наявності кількох активних ринків біологічних активів і сільськогосподарської продукції їх оцінка ґрунтується на даних того ринку, на якому підприємство передбачає продавати біологічні активи та/або сільськогосподарську продукцію.

Оцінка сільськогосподарської продукції за договірними цінами допускається лише за обтяжливими контрактами.

14. За відсутності активного ринку визначення справедливої вартості біологічних активів і сільськогосподарської продукції здійснюється за:

14.1. Останньою ринковою ціною операції з такими активами (за умови відсутності суттєвих негативних змін у технологічному, ринковому, економічному або правовому середовищі, у якому діє підприємство).

14.2. Ринковими цінами на подібні активи, скоригованими з урахуванням індивідуальних характеристик, особливостей або ступеня завершеності біологічних перетворень активу, для якого визначається справедлива вартість.

14.3. Додатковими показниками, які характеризують рівень цін на біологічні активи і сільськогосподарську продукцію.

15. У разі відсутності інформації про ринкові ціни на біологічні активи справедлива вартість визначається за теперішньою вартістю майбутніх чистих грошових надходжень від активу, обчисленою відповідно до пунктів 11 - 14 Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 28 "Зменшення корисності активів".

16. Якщо біологічні активи рослинного походження на активному ринку оцінюються з урахуванням вартості землі та капітальних витрат на її поліпшення, то оцінка таких біологічних активів здійснюється за вирахуванням справедливої вартості землі та капітальних витрат на її поліпшення.

Доходи та витрати сільськогосподарської діяльності

17. Витрати, пов'язані з біологічними перетвореннями біологічних активів, визнаються витратами основної діяльності. Облік витрат ведеться за окремими об'єктами обліку витрат (окремі види біологічних активів та/або їх група) відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 "Витрати".

Абзац другий пункту 17 виключено

(згідно з наказом Міністерства
фінансів України від 18.03.2011 р. N 372)

абзац третій пункту 17 виключено

(згідно з наказом Міністерства
фінансів України від 18.03.2011 р. N 372)

абзац четвертий пункту 17 виключено

(згідно з наказом Міністерства
фінансів України від 18.03.2011 р. N 372)

абзац п'ятий пункту 17 виключено

(згідно з наказом Міністерства
фінансів України від 18.03.2011 р. N 372)

абзац шостий пункту 17 виключено

(згідно з наказом Міністерства
фінансів України від 18.03.2011 р. N 372)

Абзац сьомий пункту 17 виключено

(згідно з наказом Міністерства
фінансів України від 18.03.2011 р. N 372)

Абзац восьмий пункту 17 виключено

(абзац восьмий пункту 17 із змінами, внесеними згідно з
наказом Міністерства фінансів України від 11.12.2006 р. N 1176,
виключено згідно з наказом Міністерства
фінансів України від 18.03.2011 р. N 372)

18. Доходи (витрати) від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції, одержаних унаслідок сільськогосподарської діяльності протягом звітного (календарного) року, визначаються як різниця між вартістю біологічних активів і сільськогосподарської продукції, оцінених у порядку, передбаченому пунктами 9 і 12 Положення (стандарту) 30, та витратами, пов'язаними з біологічними перетвореннями. Зазначені доходи (витрати) включаються до складу інших операційних доходів (витрат).

19. Фінансовий результат від основної діяльності складається з:

19.1. Фінансового результату від первісного визнання сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів.

19.2. Фінансового результату від реалізації запасів - сільськогосподарської продукції та біологічних активів, оцінка яких здійснюється за справедливою вартістю за вирахуванням очікуваних витрат на місці продажу.

19.3. Фінансового результату від зміни справедливої вартості біологічних активів на дату балансу, оцінка яких здійснюється за справедливою вартістю за вирахуванням витрат на місці продажу.

20. Доходи від реалізації запасів - сільськогосподарської продукції та біологічних активів, оцінка яких здійснюється за справедливою вартістю за вирахуванням очікуваних витрат на місці продажу, визначаються відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 "Дохід". При цьому собівартість реалізованих біологічних активів і сільськогосподарської продукції дорівнює вартості, за якою вони відображаються в обліку на дату реалізації.

21. Збільшення (зменшення) на дату балансу балансової вартості біологічних активів, які оцінюються за справедливою вартістю за вирахуванням очікуваних витрат на місці продажу, відображається у складі інших операційних доходів (інших операційних витрат).

22. Сума дооцінки та уцінки на дату балансу балансової вартості довгострокових біологічних активів, які оцінюються відповідно до пункту 11 Положення (стандарту) 30, а також фінансовий результат від вибуття таких довгострокових біологічних активів визначається і відображається у порядку, установленому Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби".

23. Цільове фінансування, пов'язане із сільськогосподарською діяльністю, визнається доходом у порядку, установленому Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 15 "Дохід".

Розкриття інформації про біологічні активи у примітках до фінансової звітності

24. Вартість біологічних активів у балансі відображається окремими статтями.

25. У примітках до фінансової звітності біологічні активи наводяться за такими групами:

25.1. Довгострокові біологічні активи:

25.1.1. Робоча худоба.

25.1.2. Продуктивна худоба.

25.1.3. Багаторічні насадження.

25.1.4. Інші довгострокові біологічні активи.

25.2. Поточні біологічні активи:

25.2.1. Тварини на вирощуванні та відгодівлі.

25.2.2. Біологічні активи в стані біологічних перетворень (крім тварин на вирощуванні та відгодівлі).

25.2.3. Інші поточні біологічні активи.

26. У примітках до фінансової звітності наводиться інформація про:

26.1. Вартість кожної групи біологічних активів на початок і кінець звітного року.

26.2. Обсяг виробництва сільськогосподарської продукції за звітний період у натуральних вимірниках та за вартістю, обчисленою при первісному визнанні.

(підпункт 26.2 пункту 26 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства фінансів України від 18.03.2011 р. N 372)

26.3. Методи та суттєві припущення, що застосовані при визначенні справедливої вартості кожної групи сільськогосподарської продукції та кожної групи біологічних активів.

26.4. Наявність та балансову вартість біологічних активів, право володіння якими обмежене, а також балансову вартість біологічних активів, переданих у заставу.

26.5. Суму укладених договорів на придбання у майбутньому біологічних активів.

27. Фінансовий результат за звітний рік від сільськогосподарської діяльності наводиться за такими показниками:

27.1. Дохід (витрати) від первісного визнання одержаної сільськогосподарської продукції та/або додаткових біологічних активів за кожною групою біологічних активів.

27.2. Витрати, пов'язані з біологічними перетвореннями, за кожною групою біологічних активів.

27.3. Фінансовий результат (прибуток, збиток) від первісного визнання сільськогосподарської продукції та/або додаткових біологічних активів.

27.4. Фінансовий результат (прибуток, збиток) від реалізації сільськогосподарської продукції та поточних біологічних активів.

27.5. Фінансовий результат (прибуток, збиток) від зміни справедливої вартості біологічних активів.

28. Інформація про зміни балансової вартості груп біологічних активів, що оцінювалися у звітному році за справедливою вартістю, наводиться за такими показниками:

28.1. Залишок біологічних активів на початок звітного року.

28.2. Дохід (витрати) від змін справедливої вартості (за вирахуванням попередньо оцінених витрат на місці продажу) за звітний рік.

28.3. Придбання біологічних активів за звітний рік.

28.4. Реалізація біологічних активів за звітний рік.

28.5. Інші зміни.

28.6. Залишок біологічних активів на кінець звітного року.

29. Про біологічні активи, оцінка яких на дату балансу здійснювалася згідно з пунктом 11 Положення (стандарту) 30, наводиться у розрізі груп біологічних активів така інформація:

29.1. Причини неможливості достовірно визначити справедливу вартість.

29.2. Метод нарахування амортизації.

29.3. Первісна вартість та сума зносу (разом з накопиченою сумою втрат від зменшення корисності) на початок і кінець звітного року.

29.4. Сума втрат від зменшення корисності за звітний рік.

29.5. Сума вигод від відновлення корисності за звітний рік.

29.6. Сума нарахованої за звітний рік амортизації.

29.7. Прибуток (збиток), визнаний при вибутті таких біологічних активів.

30. При застосуванні протягом звітного року справедливої вартості біологічних активів, які раніше оцінені згідно з пунктом 11 Положення (стандарту) 30, наводиться така інформація:

30.1. Склад біологічних активів.

30.2. Обґрунтування достовірності визначення справедливої вартості.

30.3. Вплив зміни оцінки на фінансові результати.

31. Інформація про цільове фінансування, пов'язане з сільськогосподарською діяльністю, наводиться за такими показниками:

31.1. Призначення та сума цільового фінансування, визнаного доходом у звітному році.

31.2. Невиконані умови одержання цільового фінансування, непередбачені події, що вплинули на зменшення суми цільового фінансування, та сума зменшення у зв'язку з цим цільового фінансування у звітному році.

**Начальник Управління методології
бухгалтерського обліку**

В. М. Пархоменко

Додаток
до Положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 30 "Біологічні
активи"

Приклади біологічних активів і сільськогосподарської продукції

Активи	Сільськогосподарська продукція, на яку поширюється Положення (стандарт) 30	Додаткові біологічні активи, на які поширюється Положення (стандарт) 30	Продукти переробки, на які не поширюється Положення (стандарт) 30
Тваринництво			
Довгострокові біологічні активи			
основне стадо овець*	молоко, каракульські смужки, вовна, гній	приплід	пряжа, бринза, м'ясопродукти
основне стадо великої рогатої худоби*	молоко, гній	приплід	сметана, масло, сир, м'ясопродукти
основне стадо свиней*	гній	приплід	м'ясопродукти
Поточні біологічні активи			
тварини на вирощуванні і відгодівлі	приріст живої маси, гній		м'ясопродукти
риба (риборозведення)	товарна риба	матеріал для розведення риби	рибні продукти
доросла птиця	яйця, пташиний послід		м'ясопродукти

сім'ї бджіл	мед, віск, прополіс тощо	нові рої	
Рослинництво			
<i>Довгострокові біологічні активи</i>			
виноградники	виноград	чубуки	виноматеріали, сікоматеріали
сади дерева в лісі (лісовий масив)	плоди деревина ділова, дрова	саджанці	сухофрукти, консерви фруктові, пиломатеріали
<i>Поточні біологічні активи</i>			
зернові культури	зерно, зернові відходи, солома		борошно, крупа, комбікорми
овочеві культури	овочі		консерви овочеві, соління
технічні культури	тютюнове листя, насіння соняшнику, цукрові буряки		тютюн ферментів, масло рослинне, цукор
кормові культури	зелена маса, коренеплоди		силос, сінаж
розсадники		саджанці	

* До основного стада належать продуктивні тварини, які систематично надають сільськогосподарську продукцію та/або додаткові біологічні активи.